

FOLKEHELSE-PROGRAMMET

Gjennom fylkesplanen for Østfold har ti kommuner og fylkeskommunen blitt enige om en felles satsing for å styrke befolkningens helsetilstand. Kommunene er Våler, Sarpsborg, Spydeberg, Fredrikstad, Aremark, Rakkestad, Råde, Askim, Eidsberg og Hobøl. Sammen med Østfold fylkeskommune har disse opprettet Folkehelseprogrammet. Dette er et partnerskap som skal gjennomføre folkehelsemålene i fylkesplanen. Fylkeslegen deltar også i arbeidet.

Formålet med samarbeidet er å redusere risikoen for at befolkningen pådrar seg skader, lidelser og sykdommer. I tillegg skal det arbeides for å gjøre utsatte grupper mer ressurssterke og lokalsamfunnene bedre å leve i. På den måten ønsker partnerskapet å vise at forebyggende og helsefremmende arbeid gir positive resultater både for den enkelte og for samfunnet. Innsatsområdene er valgt på bakgrunn av nasjonale retningslinjer som er tilpasset utfordringer og behov i Østfold.

Programmet har tre strategier

Trygge Østfold

- Målet er å vise at en aktiv skadeforebyggende innsats fører til nedgang i skader og ulykker og bedrer livskvaliteten for befolkningen. Verdens Helseorganisasjon sitt konsept "Trygge lokalsamfunn" er utgangspunktet for strategien.

Sunne Østfold

- Målet er å minske risikoen for livsstils- og inneklimate sykdommer, belastningslidelser og psykososiale problemer i befolkningen. Dette skal gjøres gjennom å utvikle sunne vaner i befolkningen, redusere helseskadelige forhold og styrke den forebyggende innsatsen.

Levende Østfold

- Målet er å stimulere til aktive og levende lokalsamfunn der helse, miljø og kultur ses i sammenheng. Det legges vekt på å mobilisere innbyggerne til å ta del i utviklingen av nærmiljøene sine.

WWW.OSTFOLDHELSE.NO

FILOSOFI

Folkehelseprogrammet skal skape en arena for folkehelsearbeidet basert på et utvidet helsebegrep slik det er definert av Verdens Helseorganisasjon. I et utvidet helsebegrep er det mange faktorer som påvirker helsetilstanden. Samspeillet mellom fysisk og psykisk helse, miljø, livsstil og helsetjenesten vektlegges og ses i en helhet. Denne tilnærmingen fokuserer ikke bare på riskofaktorer som må fjernes for å unngå skader, sykdom og lidelser. Like viktig er det å sette søkelyset på faktorer som fremmer helsen for den enkelte.

Fremme av livskvalitet og helse, samt ivaretagelse av kulturelt og biologisk mangfold bør ligge til grunn for all økonomisk utvikling og planlegging. Forevar-prinsippet understrekes og retten til kunnskap, informasjon og medvirkning for befolkningen er viktige helsefremmende elementer. Det er først og fremst i nærmiljøene i kommunene den sektorovergrepende innsatsen skal møtes.

Praktisk folkehelsearbeid i dag vil på mange måter bety nye arbeidsmåter og nye måter og tenke på. Det forutsetter ny kunnskap, endring i holdninger og organisasjonsmessig tilrettelegging. Arbeidet må være tilrettelagt slik at resultatene kan dokumenteres.

WWW.OSTFOLDHELSE.NO

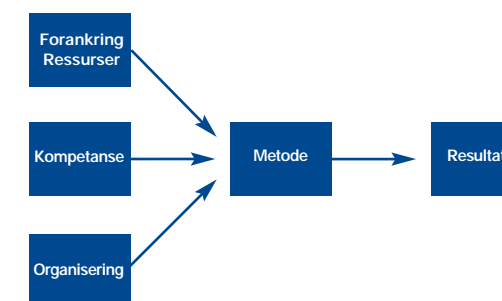
ERFARINGER

Folkehelseprosjektet (1996 – 2000) var et samarbeid mellom Østfold fylkeskommune og kommunene Våler, Sarpsborg og Spydeberg. Prosjektet var en del av fylkesplanen og mottok statlig støtte. Det omfattet 130 større og mindre delprosjekter og involverte 8000 personer. Fylkeslegen og Kommunenes Sentralforbund bisto i arbeidet.

Folkehelseprosjektet viste betydningen av en god forankring av folkehelsearbeidet. Både den politiske og administrative ledelsen av kommunen må føle et eierskap til området. I tillegg må folkehelsesatsningen inngå i viktige planer. Forsøkskommunene lagde mål- og handlingsplaner som bygde på en felles metode. Organiseringen sikret at kommunens helse-tjeneste ikke alene hadde ansvaret for folkehelsearbeidet i kommunene. Folks helse blir blant annet påvirket av miljøet, kulturen, økonomien og sosiale forhold. Derfor var det forebyggende og helsefremmende arbeidet et ansvar for mange ulike sektorer og fagpersoner, og kompetanse-utvikling i kommunene ble således en suksessfaktor.

Prosjektet synliggjorde behovet for at statlige myndigheter må legge forholdene bedre til rette for et lokalt folkehelsearbeid. Kommuner og fylker behøver kontinuitet og langsiktighet i det forebyggende og helsefremmende arbeidet.

Folkehelseprosjektet ble evaluert med positivt resultat. Erfaringer og resultater er oppsummert i en egen sluttrapport.

WWW.OSTFOLDHELSE.NO